

روانشناسی بازی کودک

و

بازی های مناسب

تولد تا یک سالگی

تألیف: بهنام قربانی - فاطمه جعفری

انتشارات تنیرموشان برتر

سرشناسه: قربانی، بهنام ۱۳۷۴
عنوان و نام پدید آورنده: روانشناسی بازی کودک و بازی های مناسب از تولد تا یک سالگی
پدیدآورنده: بهنام قربانی - فاطمه جعفری

مشخصات نشر: تهران: تیزهوشان برتر ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۴۸ ص: مصور،

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۰۱-۲۵-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: بازی های کودکان

موضوع: بازی های کودکان -- جنبه های روان شناسی

شماره افزوده: جعفری، فاطمه ۱۳۴۰ - پدیدآورنده

شناسه افزوده: کمالی، فرزانه ۱۳۷۴ ویراستار

رده بندی کنگره: GV۱۲۰۳ / ۴۹۹

رده بندی دیویی: ۷۹۳ / ۰۰۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۶۸۱۴

روانشناسی بازی کودک و بازی های مناسب از تولد تا یک سالگی

مؤلفان:	بهنام قربانی - فاطمه جعفری
ویراستار:	فرزانه کمالی
ناشر:	تیزهوشان برتر
لیتوگرافی:	ساحل
چاپخانه:	جباری
چاپ اول:	۱۳۹۳
تیراژ:	۱۰۰۰
قطع:	وزیری

آدرس: تهران خیابان انقلاب خیابان سپاه کوچه شهید غفوری پلاک ۱۷ واحد ۵
تلفن مرکز بخش: ۶۶ ۴۶ ۶۱ ۱۳ - ۰۹۱۲۷۹۵۷۹۵۵

فهرست

۴	مقدمه
۵	رفتارهای طبیعی یک نوزاد
۸	روانشناسی بازی
۱۳	تأثیر بازی بر شناخت کودک
۱۴	اثرات بازی بر سلامت کودک
۱۶	نری از دیدگاه اسلام و دانشمندان
۱۸	بازی درمانی
۲۱	بازی های مناسب تولد تا یک سالگی
۲۲	ماساژ و تحریک حس لامسه و حرکت دادن مفصل ها
۲۲	تحریک حس بینایی
۲۵	تحریک حس شنوایی
۲۶	تحریک به تقلید
۳۳	بازی کودک ۱ ماهه
۳۴	بازی کودک ۲ ماهه
۳۵	بازی کودک ۳ ماهه
۳۶	بازی کودک ۴ ماهه
۳۷	بازی کودک ۵ ماهه
۳۸	بازی کودک ۶ ماهه
۴۰	بازی کودک ۷ ماهه
۴۱	بازی کودک ۸ ماهه
۴۱	بازی کودک ۹ ماهه
۴۳	بازی کودک ۱۰ ماهه
۴۴	بازی کودک ۱۱ ماهه
۴۶	بازی کودک ۱۱ ماهه
۴۷	بازی کودک ۱۲ ماهه

مقدمه:

به نام خدا

کودکان از طریق بازی به دنبال تقویت توانمندی‌ها و گسترش اطلاعات، معلومات و خلاقیت خود هستند.

هدف از مطالعه این کتاب آشنایی شما اولیا با نقش بازی در رشد و شکوفایی نوزادتان است و بازی‌های ارائه شده در راستای پرورش فرزندى ناپغه نیست، بلکه هدیه آن است که شما رشد جسمی و ذهنی او را سازماندهی، تسریع و متعالی کنید تا او در آینده روابطی پویا، خلاق و تأثیرگذار داشته باشد.

هر بچه‌ای خاص است و خودش را دارد و هر یک روش‌های کسب معلومات خاص خود را دارند. در چند عامل وراثت در هوشمندی کودکان نقش مهمی ایفا می‌کند، ولی محیط نیز تأثیر بسزایی (به خصوص در سنین پایین‌تر) در رشد کودک دارد. روش تنظیم معلومات و یادگیری هوش در شش سالگی تکمیل می‌شود و باید قبل از آن نوع و میزان تحریک‌ها را ارتقاء دهیم. بازی یکی از طرق مؤثر در یادگیری کودکان است. نقش کودکان هنگامی رشد می‌کند که بین فعالیت‌های جسمی و فکری وی هماهنگی وجود داشته باشد، که این امر با تکرار فعالیت‌ها ممکن می‌گردد.

در این کتاب به بازی‌های فکری مناسب کودکان قبل از یک سالگی اشاره می‌کنیم، باید توجه داشته باشید که در این سن کودکان نمی‌توانند روی یک مسئله مدت زیادی تمرکز کنند، و هنگام بازی گریه یا خرابی آلود نباشد و هر موقع که آرامش نسبی داشتند با آن‌ها بازی کنید. همچنین خدایان نیز باید از نظر عصبی شاداب و آماده باشید زیرا کودک شامه تیزی دارد و حالات روحی شما را درک و از آن متأثر می‌شود.

سال اول زندگی به لحاظ یادگیری به خصوص حالات روحی اهمیت فراوانی دارد، لذا توصیه می‌شود محیطی صمیمی و شاد و دور از تشنج برای او مهیا سازید.

امیدواریم در این کتاب شما اولیا را در راستای تربیت فرزندى هوشمند، خلاق و دارای کرامت انسانی یاری کرده باشیم. با امید موفقیت شما در این امر خطیر.

فاطمه جعفری

رفتارهای طبیعی یک نوزاد

نوزاد در دوران جنینی، توانایی انجام یک سری واکنش ها را به دست می آورد. این واکنش ها به طور طبیعی در بدو تولد وجود دارد و از کودک در برابر بسیاری از خطرات محافظت می کنند، اما به تدریج با بزرگ شدن نوزاد در طول ۳ تا ۱۲ ماهگی، این واکنش ها به تدریج از بین می روند. این واکنش ها که برای بقای نوزاد ضروری است، غریزی است و به صورت غیرارادی انجام می شود مانند مکیدن، چشمک زدن و ...

نوزاد سالم و طبیعی بعد از تولد، قادر به انجام واکنش های زیر است:

۱ - واکنش از جا پریدن زمانی اتفاق می افتد که یک نوزاد در وضعیت خوابیده قرار گرفته باشد و یک صدای بلند و ناگهانی شنیده شود. نوزاد در این هنگام، به صدا، واکنش سریع و ناگهانی نشان می دهد و سر خود را به سمت عقب می برد و دست هایش را به دو طرف می کشد. این واکنش حدود ماهی ۳ تا ششم از بین می رود. هرگونه ناهماهنگی در انجام این واکنش، نوعی اختلال محسوب می شود. بروز ندادن این واکنش در نوزاد به منزله آسیب های عصبی در او است. پزشک با کارشناس شنوایی سنجی، این واکنش را در بدو تولد نوزاد بررسی می کند که در صورت وجود اختلال در این واکنش، به والدین کودک اعلام می کند تا بررسی های بیشتر برای تشخیص قطعی اختلال نوزاد انجام شود.

۲ - واکنش مکیدن هنگامی که چیزی داخل دهان نوزاد قرار داده شود واکنش مکیدن شروع می‌شود و نوزاد با قدرت تمام شروع به مکیدن می‌کند، طوری که مکیدن او با بلعیدن شیر هماهنگ شده است.

۳ - واکنش پلک زدن هنگامی که نوری به طور مستقیم به چشم نوزاد تابیده شود، نوزاد باید بلافاصله چشمک بزند و به نور واکنش نشان دهد. این واکنش ها همگی بعد از تولد نوزاد سالم و طبیعی وجود دارد. واکنش پلک زدن نباید از بین برود و باید برای همیشه باقی بماند.

۴ - واکنش در گام برداشتن هنگامی که نوزاد را راست نگه می‌دارید، اگر پای نوزاد با سطح صاف (دل زدن) تماس داشته باشد، او حرکاتی شبیه به گام برداشتن از خود نشان می‌دهد. این واکنش در ۳ تا ۴ ماهگی ناپدید می‌شود، ولی در حدود ۱۰ تا ۱۵ ماهگی به صورت حرکات راه‌رادی در کودک به وجود می‌آید تا کودک بتواند راه رفتن را آغاز کند.

۵ - واکنش کف پا یکی از نشانه های مهم سلامت نوزاد است. این واکنش به صورت خم شدن انگشت شست پا به طرف جلو و باز شدن انگشتان دیگر، هنگام تحریک کف پا دیده می‌شود. این واکنش از ماه ششم تا نهم از بین می‌رود و وجود این واکنش بعد از دو سالگی نوعی اختلال محسوب می‌شود. پزشکان این واکنش را به عنوان حرکت رو به جلوی شست پا می‌دانند.

۶ - واکنش چنگ زدن هنگامی که شینی و یا انگشت مادر در کف دست نوزاد قرار می‌گیرد، نوزاد شروع به گرفتن آن می‌کند. این واکنش در انگشتان پا هم صدق می‌کند، طوری که با قرار دادن شینی روی انگشتان پای نوزاد، انگشتان او به سمت

پایین خم می شود و سعی در گرفتن آن شینی دارد. این واکنش برای انگشتان دست در حدود ماه ششم از بین می رود و برای انگشتان پا، در حدود ماه نهم تا دهم از بین می رود.

۷ - واکنش جست و جو یا ردیابی هنگامی که با انگشت گونه نوزاد و یا گوشه دهان او را تحریک می کنیم، پاسخ نوزاد به این تحریک، چرخاندن سر به سمت محرک و باز کردن دهان به بال محرک است.

این واکنش برای یافتن سینه مادر است و معمولاً در ماه سوم یا چهارم از بین می رود.

www.ketab.ir

روانشناسی بازی

بازی از آغاز حیات انسان با او همراه بوده است، زیرا بازی جزئی از حیات انسان است.

بازی عبارت است از نوعی فعالیت بدنی یا ذهنی که تنها به منظور سرگرمی، تفریح، لذت و تخلیه انرژی اضافی بدن انجام می‌شود.

نور دادن نه تنها از طریق لمس کردن، چشیدن و یا بوییدن دست به کشف می‌زنند، بلکه از لحاظ زبانی نیز کلمات نامفهوم ادا می‌کنند و صداها را می‌آورند. آن‌ها در این هنگام مهارت‌های لفظی را تمرین می‌کنند صداها را به شیوه معناداری ایجاد می‌کنند و این تجربه‌ای که به عنوان مقدمه‌ای برای فراگیری زبان است.

کودکان قبل از یک سالگی بر نادره انجام تقلید (نوعی بازی محسوب می‌شود). بعضی ژست‌های بزرگسالان از قبیل زدن، تکان دادن دست، تکان دادن سر و ... هستند. این بازی‌های تقلیدی اولین فرصت برای ایجاد ارتباط دوجانبه حقیقی، حتی قبل از آن که سخن گفتن را بیاموزد، برقرار می‌کند. این بازی تقلیدی در ادامه‌ی خود منجر به تقلید صدا و تکلم می‌گردد. و نهایتاً بازی‌های کودکانه، مراحل بعدی زندگی او را رنگ می‌زنند.

بازی همه چیز کودکان است. آن‌ها در بازی یاد می‌گیرند، به یاد می‌آورند و از یاد می‌برند.